Ara Pirineus 20/02/21

Els fonaments de l'educació

Hem maldat per enterrar els fonaments de l'educació sota capes de disseny enlluernador

Ester Sirvent Visa
2 min

Surto de la feina i passo com cada dia per davant de la plaça del Regne de Mallorca, enfilo carrer amunt; passeig amunt, travesso la plaça Santa Maria-Herois i vorejo la plaça del Call. Quantes vegades dec haver fet el camí cap a l'escola? Calculeu: vint-i-dos anys de trajecte cinc cops per setmana nou mesos l'any; resteu-hi dissabtes, diumenges i festes de guardar.

Els primers records són de tornada de la guarderia, quan la mare del meu amic deia: Apura! i, mentre volava a la seva mà, aprenia una paraula nova. Les meves beceroles són, ara, enterrades en una plaça. Vam ser la primera promoció de l'escola-bressol municipal: un edifici auster amb un forat que donava al buit del soterrani protegit amb una barana de ferro, escales estretes de graons alts i cantelluts i una mesura de seguretat: "no us hi acosteu". No vaig veure mai ningú que hi prengués mal. Tot ha desaparegut sota una plaça de tres nivells moderna, dura i amb una natura salvatgement humana.

Camí amunt, un passeig amb la columna vertebral torta i d'una esponerositat perennement perfecta és el viu reflex d'una societat que amaga l'experiència sota capes de bótox enlluernada per l'actiu del darrer crit. Bancs durs i poca ombra. Els nens ja no hi fan guerres de castanyes. Al peu del passeig, la biblioteca de La Caixa avui allotja un store financer. Travesso la plaça Santa Maria-Herois. Abans, dues places de poble; avui, una macroplaça on no es pot anar amb patinet i una zona de gronxadors amb terra de cautxú.

Vorejo la plaça del Call. Em costa dir-l'hi així. Hi veig l'escola de les primeres vegades: la de seure a terra, jugar i pintar a les parets; de dibuixar-nos i construir-nos. Apreníem a les aules i creixíem al pati, a cops i a abraçades. El pati era pati al matí i plaça improvisada on sortia a jugar la mainada del barri amb cordes, gomes i pilotes.

Avui, com deia Huxley, hem passat el plomall. Els noms ja s'han apropiat de les identitats i ningú parla de la "plaça de la guarderia" o "el pàrquing de les antigues escoles". Aquest és només un exemple gràfic del camí pres. Hem apostat per la modernor, una modernor de plaça dura on no es pot jugar a pilota, una natura domesticada, però que sembli que no, amb patis encoixinats per si.

No puc evitar somriure cada cop que sento parlar d'escola nova i veig la metàfora: hem maldat per enterrar els fonaments de l'educació sota capes de disseny enlluernador

mentre l'escola nova s'entesta a construir el succedani de la realitat que ens ha d'ensenyar com aprendre a viure.